

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

Сучок І.В., гр. МО-19м, Клименко Є.В., гр. МО-17
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **С.С. Ткачова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

За умов розвитку ресторанного бізнесу в Україні шляхом активного формування рестораних мереж, що прогнозується експертами та аналітиками у найближчій перспективі, франчайзинг визначається однією з найефективніших систем. Франчайзинг – це система мережевого (сітьового) бізнесу, до складу якої входить компанія-франчайзер, що розробила, успішно використовує та продає елементи власного бізнесу, та компанії або підприємці – франчайзі, які придбали у франчайзера право користування брендом (торговельною маркою) та методами ведення бізнесу. Франчайзинг вважається ефективним інструментом розвитку середнього та малого бізнесу в таких сферах, як ресторанний бізнес, роздрібна торгівля, споживчі послуги. За даними консалтингової компанії Franchise Group, в США близько 80% підприємств вказаних сфер бізнесу працюють за умовами франчайзингу, в Європі – 67%, в Україні – лише 23 %. Враховуючи, що Україна із запізненням повторює закордонні тренди в бізнесі, у найближчі роки сегмент франчайзингу буде динамічно розвиватись. Сьогодні вітчизняний ресторанний бізнес займає 3-тє місце після сфер ритейлу та споживчих послуг за показником відкриття франчайзингових об'єктів. За оцінками вітчизняних експертів, франчайзинговими у роздрібній торгівлі України є близько 84% об'єктів, у сфері споживчих послуг та ресторанного бізнесу – це 73% і 70% відповідно. Згідно аналізу компанії POSTER, впродовж 2016–2017 рр. кількість рестораних франшиз в Україні зросла більше ніж на третину – з 60 до 80 пропозицій. З близько 700 працюючих в Україні рестораних мереж за франчайзингом розвиваються 127 мереж, які нараховують майже 4700 закладів (17% власних, 83% партнерських). У середньому приріст становить 10–15% на рік. У 2017 р. відкрилось 310 закладів за франшизою та 180 власних. Обсяги ринку рестораних франшиз у 2017 р. становили 52 млрд грн. До кризи цей показник знаходився у межах 65-80 млрд грн. На ринку франшиз за рік з'являється близько 10 нових пропозицій у сфері ресторанного бізнесу, а франчайзинг пропонується включати в двадцятку найперспективніших напрямів розвитку бізнесу в Україні на найближчі 3–5 років.